

Aleg. 2.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o oszczędnościach wydatków na druki sejmowe i manipulacyjne Wydziału krajowego.

Uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 22. lipca 1880 r. polecono Wydziałowi krajowemu, aby obmyślał środki dążące do obniżenia wydatków na druki sejmowe i druki Wydziału krajowego.

Rezolucya ta spowodowana wnioskiem posła Torosiewicza (14. lipca 1880) zakupienia drukarni na rzecz funduszu krajowego, zniewoliła Wydział krajowy do gruntownego zbadania przedmiotu, a szczególnie, czyli przez zakupienie własnej drukarni rzeczywiście osiągnąćby można obniżenie kosztu druków, które wedle podania wnioskodawcy, corocznie około 20.000 zł. wynoszą; i czyli projektowana przez niego kwota 15.000 zł. na to zakupno będzie dostateczną. Z tych badań okazało się, że projektowana na zakupno drukarni kwota jest niedostateczną i że w razie nabycia drukarni własnej, koszt druków nie tylkoby się nie zmniejszyły lecz przeciwnie, fundusz krajowy daleko większe niż dotąd ponosiłby wydatki, ponieważ:

Wedle obliczeń w porozumieniu z rzeczoznawcami i na podstawie dokonanych cenników fabrycznych wynosiłby koszt zakupna i pierwszego urządzenia drukarni o czterech maszynach około 28.000 zł.
zaś bieżące koszty zarządu, materiałów roboczych, i zwykłych potrzeb, rocznie 27.300 zł.
oprócz kosztów potrzebnego papieru.

Według dokładnego obliczenia wynosił roczny wydatek rzeczywisty na druki po odtrąceniu kosztów papieru, oprawy i korekty — od roku 1874 do włącznie 1880 średnio licząc co następuje:

1. Druki sejmowe	11.099 zł.
2. Ustaw krajowych	2.484 zł.
3. Manipulacyjne Wydziału krajowego	1.032 zł.
4. Akta grodzkie	800 zł.
Razem	15.415 zł.

W porównaniu z wyżej wykazanym kosztem okazuje się, że drukowanie we własnej drukarni, kosztowałoby więcej aniżeli dotychczas rocznie 11.885 zł.

Nadto zaprowadzeniem własnej drukarni o 4 maszynach, zastąpiono by siłą roboczą tylko dwóch drukarń a dotychczas wśród natłoku robót drukarskich szczególnie przed Sejmem i podczas Sejmu zatrudniano 7 do 10 drukarń; — przeto, gdyby drukarnia własna uskuteczniała te prace nawet z podwójną szybkością nie zdołałaby dostarczyć wszystkich druków i musiano by szukać pomocy jeszcze przynajmniej dwóch obcych drukarń i zapłacić im stosunkowo licząc co najmniej

czwartą część kosztu druków sejmowych, powyżej wykazanych w kwocie 11.099 zł.	
to jest	2.775 zł.
a nadto płacić c. k. Rządowi za druk ustaw krajowych jak wyżej	2.484 zł.
przeto wynosiłaby strata z zaprowadzenia własnej drukarni rocznie	17.144 zł.

Strata ta mogłaby się zniżyć:

a) uzyskaniem przyzwolenia c. k. Rządu drukowania Ustaw krajowych we własnej drukarni, przez co zaoszczędzono by rocznie powyższych 2.484 zł.	
b) wydzierżawieniem własnej drukarni co by przyniosło rocznie	800 zł.
c) uzyskaniem od dzierżawcy zniżenia ceny druków wedle projektu pośła Torosiewicza od całej sumy wydatków j. w. 15.415 zł. 20% 3.083 zł.	
Razem	6.367 zł.

Po potrąceniu tej kwoty od powyższej sumy strat pozostałoby jeszcze straty rocznej	10.777 zł.

Ze względu na tak niekorzystny wynik, Wydział krajowy starał się o uzyskanie zmniejszenia kosztów druku innymi sposobami, a mianowicie:

- przez nakłonienie właścicieli drukarni do zniżenia cen dotychczasowych.

Ten cel osiągnięto, bo pomimo stanowczej do LW. 15.950/881 wniesionej odpowiedzi największej części drukarni, iż na żadne zniżenie ceny druków nie przystaną, przecie 3 drukarnie wniosły oferty pisemne, że z dotychczasowych cen za druki polskie i niemieckie opuszczą 20%.

Wedle zestawienia wyżej danego, druki sejmowe, manipulacyjne i aktów grodzkich kosztowały razem	12.931 zł.
przyjmując z tego na druki ruskie w zaokrągleniu	1.031 zł.
pozostaje	11.900 zł.
od których uzyskane zniżenie cen o 20% wyniesie	2.380 zł.

2. przez zaprowadzenie używania tańszego papieru w największej części druków. Ponieważ papieru wypotrzebowano rocznie do 900 ryz i płacono takowy dotąd po 2 zł. 80 ct., zaś obecnie po 2 zł. 20 ct., przeto zaoszczędzenie to przyniesie około	400 zł.

3. przez urządzenie ściślejszego drukowania zbioru uchwał i protokołów sejmowych przez co zaoszczędzi się najmniej kwotę	350 zł.

4. przez uskutecznianie korekty wszystkich druków z wyjątkiem rachunkowych, — o ile można własnymi siłami pracowników ekspedytury, z dodaniem tylko chwilowej pomocy w razie nawału czynności i udzielaniem wynagrodzeń tylko za nadzwyczajne prace pozaurzędowe, zarządzeniem tym zaoszczędzi się około	300 zł.

5. przez projektowane ściśnienie druku preliminarzy funduszków krajowych, zaniechanie druku osobnych wyjaśnień, lecz zamieszczanie takowych obok każdej pozycji w preliminarzu i opuszczeniu sumaryuszów i wykazów porównawczych przy drobnych funduszach, które są alegatami preliminarza funduszu krajowego, przez co uzyska się najmniej	200 zł.

6. przez ściśnienie druku zamknięć rachunkowych, opuszczenie wakatów i tytułów pomiędzy wydatkami a dochodami jednego i tego samego funduszu, tudzież opuszczeniem wakatów po zamknięciach rachunków i opuszczeniem osobnych tytułów stronic dla alegatów — wreszcie przez umieszczanie wynikłości dochodów i wydatków przy małych funduszach na jednej stronicy; — w skutek czego uzyska się 4½ arkuszy druku po 22 zł.	99 zł.
i 6 ryz papieru po 2 zł. 50 ct.	15 zł.

Razem przeto zaoszczędzenie	114 zł.
	3.744 zł.

które jednak w roku bieżącym tylko w pewnej części uzyskane będzie z przyczyny, że zanim skończono układ z drukarniami, druk preliminarzy na r. 1882 i zamknięć rachunkowych za rok 1879 już był na ukończeniu, przeto wynagrodzenie za takowe wedle dawnego cennika, a odtąd dopiero dalszy druk wedle niższego cennika płaconym będzie.

Przez te zarządzenia właściwa forma druków zmieni się tylko przy preliminarzach funduszków krajowych a mianowicie:

a) opuszczony zostanie druk osobnych wyjaśnień, które zamieszczone będą zaraz przy każdej pozycji przezco podwójne drukowanie treści preliminarza i odosobnienie wyjaśnień, uniknionem będzie, tak jak to przy zamknięciach rachunków się wykonywa.

b) odpadną wykazy porównawcze kwot preliminowanych z kwotami poprzednio uchwalonemi w preliminarzach funduszków, będących właściwie tylko alegatami preliminarza funduszu krajowego.

Przy funduszu krajowym w którym się koncentrują wyniki wszystkich dalszych funduszków, wykaz taki przedstawiający różnice cyfrowe każdej rubryki i nadal drukowanym będzie. Więć już z tego powodu — i z powodu, że w preliminarzach szczegółowych zmiany i różnice, jakoteż wynikiłości i uchwalone poprzednio kwoty, drukowane i usprawiedliwione są w wyjaśnieniach przy każdej rubryce i pozycji, odpada potrzeba drukowania wykazów porównawczych, które zwiększają niepotrzebnie ilość alegatów i objętość już i tak obszernych druków.

c) Opuszczone zostaną sumaryusze przy preliminarzach i zamknięciach rachunków mniejszych funduszków jakimi są fundusze: podrzutek, policyi, domestykalne, kultury, sierocińskie, hr. Standnickiego, pożyczki z r. 1873.

Fundusze te zawierają zaledwie po kilka pozycji, a często nawet i żadnej pozycji w rubrykach; przeto dodawszy tylko sumę ogólną rubryk przy preliminarzach szczegółowych, uzyskamy obraz sumaryusza, który jest tylko powtórzeniem niepotrzebnem tych nielicznych szczegółów, mieszczących się przy każdym z tych funduszków na jednej strónnicy.

Przez wprowadzenie tych zmian, operat budżetowy nie tylko mniej kosztować będzie ale stanie się więźlejszym, zyska na jasności i usunie potrzebę trudnego częstokroć poszukiwania wyjaśnień.

Na podstawie wyvodu powyższego Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy:

- I. przyjąć niniejsze sprawozdanie do wiadomości zatwierdzająco;
- II. przyzwolić na projektowane powyżej w ustępach 5 i 6 zmiany w druku preliminarzy i zamknięć rachunków funduszków krajowych a mianowicie:

opuszczenie drukowania osobnych wyjaśnień a zamieszczanie takowych przy każdej pozycji preliminarzy;

opuszczenie drukowania sumarycznych wykazów porównań kwot preliminowanych na rok przedmiotowy z kwotami uchwalonemi na rok upłyniony w preliminarzach specjalnych, z wyjątkiem funduszu krajowego;

opuszczenie drukowania sumaryuszków w preliminarzach i zamknięciach rachunków mniejszych funduszków a to: podrzutek, policyi, domestykalnym, kultury kr., sierocińskim, hr. Standnickiego i pożyczki z r. 1873.

Lwów dnia 23. Kwietnia 1881 r.

Marszałek krajowy
Dr. Mikołaj Zyblikiewicz, w. r.

Sprawozdawca
Oktaw z Siemuszowy Pietruski, w. r.

